Eiklīda telpa

Henrik Gabrielyan

the 27 of May 2019

Pier.
$$E = A^{\intercal} \cdot A$$

 $(x, y) = x_1 y_1 + \dots + x_n y_n$
 $(x, y) = (A(x), A(y))$
 $A - \text{ortogonāls} \Leftrightarrow A^{\intercal} \cdot A = E$
 $A \cdot A^{\intercal} = E$
 $A^{-1} = A^{\intercal}$
 $f(x, y) = x_e^{\intercal} \cdot F_e \cdot y_e$
 $(x, y) = x_e^{\intercal} \cdot E \cdot y_e = x_e^{\intercal} \cdot y_e$
 $x^{\intercal} \cdot y = (A \cdot x)^{\intercal} \cdot (A \cdot y)$
 $x^{\intercal} \cdot E \cdot y = x^{\intercal} \cdot (A^{\intercal} \cdot A) \cdot y$
 $\downarrow \downarrow$
 $E = A^{\intercal} \cdot A$

What for is this here?

$$A_g = P_{eg}^{-1} \cdot A_e \cdot P_{eg}$$
$$F_g = P_{eg}^{\mathsf{T}} \cdot F_e \cdot P_{eg}$$

- $\underline{\mathbf{T.1}}$ Katrai kvadrātiskai formai F Eiklīda telpā eksistē ortonormēta bāze e, tāda ka F_e ir diagonālmatrica.
- $\underline{\mathbf{T.2}}$ Jebkuru kvadrātisku formu ar ortogonāliem pārveidojumiem var novest kanoniskājā formā.
- <u>T.3</u> Ja F un G ir kvadrātiskas formas, un vismaz viena no tām ir pozitīvi noteikta, tad eksistē bāze, kurā abas šīs formas ir kanoniskajā formā.
- <u>T.4</u> Katram simetriskam operatoram Eiklīda telpā eksistē ortonormēta bāze, kurā tā matrica ir diagonālmatrica.

<u>Def.</u> Linēaru operatoru A Eiklīda telpā E sauc par simetrisku ⇔

$$\forall x, y \in E((x, A(y)) = (A(x), y))$$

<u>Def.</u> Simetriska operatora matricu ortonormētā bāzē sauc par simetrisku matricu. Īpašības :

```
* A - simetriska \Leftrightarrow A^\intercal = A
```

* A =
$$(a_{ij})$$
- simetriska $\Leftrightarrow \forall i,j(a_{ij}=a_{ji})$

$$\forall x \forall y$$

$$x^{\mathsf{T}}(A \cdot y) = (A \cdot x)^{\mathsf{T}} \cdot y$$
$$x^{\mathsf{T}} \cdot A \cdot y = x^{\mathsf{T}} \cdot A^{\mathsf{T}} \cdot y$$

$$t\bar{a}tad A = A^{T}$$

$$F_e = P_{se} \cdot F_s \cdot P_{se} = P_{se}^{-1} \cdot F_s \cdot P_{se}$$

 $\underline{\mathbf{T.4~Pier:}}$ visas n īpašvērtības ir reālas - atliekam. No īpašvektoriem var izveidot ortonormētu bāzi: ar mat. indukciju.

Bāze: n = 1 - triviāla: λ_1 - īpašvērtība, $x \neq 0$ - īpašvektors

 $\frac{x}{|x|}$ - ortonormēta bāze. Operatora A matrica - 1 x 1, tā

Pāreja: pieņemam, ka dimensijā līdz n-1 esam pierādījuši.

 $L^{'}=\{e_{1}\}^{\perp}.\quad L^{'}$ ir invarianta apakštelpa

$$x \in L' \Leftrightarrow (x, e_1) = 0$$

$$A(x) \in ?L': (A(x), e_1) = (x, A(e_1)) = (x, \lambda_1 \cdot e_1) = \lambda_1 \cdot (x, e_1) = \lambda_1 \cdot 0 = 0$$

$$E = span(e_1) \oplus L'$$

$$A = A_1 \oplus A'$$

dimL'=n-1 Pēc ind. pieņ. L' eksistē ortonormēta īpašvektoru bāze e_2,\ldots,e_n Pielikam klāt e_1 , dabūjam ortnormētu īpašvektoru bāzi telpā E

1585. - 1587.

1586. Ortonormētā bāzē sim. operatoram / kvadrātiskai formai ir šāda matrica. Atrast ortonormētu bāzi, kurā tam/ tai ir diagonālmatrica.

$$A = \begin{pmatrix} 17 & -8 & 4 \\ -8 & 17 & -4 \\ 4, & -4 & 11 \end{pmatrix}$$

1) Atrast īpašvērtības, ieskaitot to kārtas.

$$\lambda_{1,2} = 9\lambda_3 = 27$$

- 2) Atrast īpašvektorus.
- 3) Ortogonalizēt vienas un tās pašas īpašvērtības īpašvektorus.
- 4) Normēt.

ipasvektrous meklejam

$$\begin{pmatrix} 8 - 8 & 4 | 0 \\ -8 & 8 & -4 | 0 \\ 4 & -4 & 2 | 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 8 - 8 & 4 | 0 \\ 0 & 0 & 0 | 0 \\ 0 & 0 & 0 | 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 - 2 & 1 | 0 \\ 0 & 0 & 0 | 0 \\ 0 & 0 & 0 | 0 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} -10 & -8 & 4 & | & 0 \\ -8 & -10 & -4 & | & 0 \\ 4 & -4 & -16 & | & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & -1 & -4 & | & 0 \\ -4 & -5 & -2 & | & 0 \\ -5 & -4 & 2 & | & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & -1 & -4 & | & 0 \\ 0 & -9 & -18 & | & 0 \\ 0 & -9 & -18 & | & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & -1 & -4 & | & 0 \\ 0 & 1 & 2 & | & 0 \\ 0 & 0 & 0 & | & 0 \end{pmatrix}$$

$$FAS: (2; -2; 1)$$

 $(1; 1; 0) = e_1$
 $(-1/2; 0; 1) (-1; 0; 2) = e_2$

$$e'_{1} = e_{1}$$

$$e'_{2} = (-1; 0; 2) - \frac{(-1) \cdot 1 + 0 + 1 + 2 \cdot 0}{1^{2} + 1^{2} + 0^{2}} \cdot (1; 1; 0) = (-1; 0; 2) - \frac{-1}{2} (1; 1; 0) = (-1; 0; 2) + (1/2; 1/2)$$

$$A_{e'''} = \begin{pmatrix} 9 & 0 & 0 \\ 0 & 9 & 0 \\ 0 & 0 & 27 \end{pmatrix}$$

R

simetriskas bilineāras formas

$$f(x,y) = \sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{n} a_{ij} \cdot x_i \cdot y_j$$
$$f(x,y) = f(y,x)$$

$$F(x) = f(x, x)$$

$$F_{e^{-}} \text{ simetriska}$$

$$F_{e}^{\intercal} = F_{e}$$

C

Ermita bilineāras formas

$$\sum_{i=1}^{n} \sum_{j=1}^{n} a_{ij} \cdot \overline{x_i} \cdot y_j$$
$$f(x, y) = \overline{f(y, x)}$$
$$f(x, \alpha y) = \alpha \cdot f(x, y)$$
$$f(\alpha \cdot x, y) = \overline{\alpha} \cdot f(x, y)$$

$$F(x) = f(x,x)$$

$$F_e \text{ - Hermitu matrica}$$

$$F_e^* = F_e$$

$$a_{ji} = \overline{a_{ij}}$$

$$A^* = \overline{A^\intercal}$$

(1)